

Але має Вчений ще один свій, чи не найважливіший, мовознавчий проєкт — видання словника рідної говірки. Матеріали до цієї праці Василь Васильович збирав (і продовжує збирати) від часу усвідомленого зацікавлення мовою. У картотеці не лише тисячі мовних фактів, записаних безпосередньо від носіїв рідного діалекту, але й багатющий матеріал з писемних пам'яток. І це, очевидно, має бути не один том.

Дай Боже, Пане Професоре, зреалізувати Ваші задуми!
Многая літа!

Віктор МОЙСІЄНКО (Житомир)

Стаття надійшла 02.06.2013.

Victor Moyisijenko

Zhytomyr

V.V. NIMCHUK IN UKRAINIAN LINGUISTICS

(To the 80year anniversary from the Vasyl V. Nimchuk's birthday)

Мовна мозаїка

ЧИ МОЖЕ У ЗАКОНІ ЩОСЬ ЗГАДУВАТИСЯ?

Дуже часто на сторінках ЗМІ зустрічаємо слова **згаданий, згадуватися**. Газети пишуть: *не створили згаданий відділ; відзначили 1000-річчя згаданої події; вкладники згаданих установ; вилучити згадані мільярди; претензії згаданого суб'єкта; у виробничій діяльності згаданого товариства; учасник згаданих афер; у нових будинках згаданої небезпеки немає; згадані підприємці Тернопільщини; суди в усіх цих документах взагалі не згадуються; слово «паранджа» у законі навіть не згадується* тощо.

У «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» (укладач В. Бусел) читаємо, **згадувати** — 1. Відтворювати в пам'яті, свідомості події, обставини, образи і т. ін. минулого, відновлювати уявлення про кого-, що-небудь. 2. Побіжно називати кого-, що-небудь, коротко повідомляти, зауважувати про когось, щось... Пригадувати кому-небудь щось сказане чи зроблене ним раніше. **Згадувати добрим словом**. Наприклад: *Чи хто згадає, чи забуде мене в снігу на чужині...; Дарувала шиту шовками хустину, щоб згадував на чужині; Згадував свою Волинь святую І волю-долю молодую; Холоне серце, як згадаю, Що не в Україні ховають...* (Т. Шевченко).

Отже, **згадувати** — це коли суб'єкт (виконавець) дії відтворює у пам'яті, пригадує когось або щось. Наприклад, *Мені згадалося море*. Тобто я пригадала, відтворила у пам'яті морське узбережжя. Та чи може щось **згадатися** (без виконавця дії) у документах, законах?

У вищенаведених реченнях з газет **згаданий, згадуватися** вжито неправильно. Правильно **цей, такий, наведений, поданий, описаний, зазначений, вищенаведений, вищеописаний, вищезазначений** тощо. Наприклад: *Наведений вірш розкриває нам тайну авторової творчості* (словник української мови); *Засмутив мене досить Ваш лист і своїм настроєм і поданими фактами; Я знала тільки те горе, що описане в драмах* (Леся Українка); *Опис цей ґрунтується... на земсько-статистичних дослідженнях трьох зазначених губерній...* (українсько-російський словник).

Отже, в аналізованих прикладах з газет треба писати **цей (це, ця, ці), такий (таке, така, такі), наведений, поданий, описаний, зазначений, вищенаведений, вищеописаний, вищезазначений** тощо **відділ, подія, суб'єкт, товариство, безпека**, а також **установи, мільярди, афери підприємці** та ін. Наприклад, *не створили такий відділ; відзначили 1000-річчя цієї події; про суди в усіх цих документах взагалі не йдеться* чи *про суди в усіх цих документах взагалі нічого не написано (не зазначено); слово «паранджа» у законі не подано (не зазначено, не написано, не наведено)* чи слова «паранджа» у законі **немає**.

Марія Ріней